

Conté una bonica noveleta del conegut escriptor D. Joaquin Riera y Bertran, titulada: «Los comediantes del segon pis.»

Nos diuen de una ciutat molt important de Catalunya, tant important qu'es avants que París y Lòndres, que hi ha en l' administració de correus, colocat un minyó que no sab llegir y escriure.

Això estranyarà sens dupte als nostres lectors; pero l' estranya 's desvaneixerà quan sápigam que aquest minyó... es sagastí!

Lo periódich anunciat baix lo títol de «El Cañón Krupp» no ha pogut sortir encare.

Es que 'ls carlins, al saber lo mal que 'ls hi havia de causar, l' hi han comensat á fer la guerra per endavant.

¿No saben com?

Sitiant á Girona, trencant la resclosa de las ayguas y no permetent que 'ls molins paperers treballin.

Pero ja s' han pres totes las precaucions, y un dels primers dias de la próxima senmana, sortirà l' número, á pesar de tots los pesars.

Vuit colegials dels Escolapios de Balaguer, se 'n han anat ab en Tristany.

Es natural.

La canalla son com las monas: fan sempre lo que veuen fer, y á qualsevol minyó quilat per qualsevol Escolapio, pósali boyna.

A Fransa desde que s' ha sabut la fugida de 'n Rochefort, s' han fet arrecadetas de marfil, en forma de llanterna, adornadas ab pedras rojas.

Si es cert que dels que viuen alguns se 'n escapan, no es menos cert, donchs, que dels que s' escapan alguns se fan de moda.

¿Es cert que alguns valents pobles de la Província de Girona que fins are havian mantingut en respecte á n' als carlins, han sigut desarmats, entregantlos lligats de péus y mans á la sanya de las vandàlicas partidas?

A nosaltres se 'ns ha dit y casi no ho hém volgut creure.

L' autoritat militar ho sabrà sens dupte, y si no 'u sab averigüih, y si es cert, en nom de la llibertat y en nom hasta de l' humanitat, pósisi un prompte remey!

Lo batallò Fijo de Ceuta tothom sab que 'l forman los soldats castigats per alguna falta.

Pero aquestas tropas s' han portat tant bè, ab tant valor, ab tanta disciplina en lo Camp de Tarragona, que la prempsa demana y ab molta justicia, que de un sol cop se neteji la fulla de serveys d' aquells valents, y que 'l nom del batallò desapareixi.

Qui ab sanch de las sèvas venas y ab rasgos d' heròich patriotisme sab rentar una culpa, las mes de las vegadas leve, bè mereix que no duga un nom odiós y repugnant.

Lo Fijo s' ha fet digne d' anomenarse «Batallo de la llibertat.»

A's carlins del Nort se 'ls tracta molt bè. La partida de 'n Navarrete no tenia un clau; lo cabecilla tot d' un plegat reb diners, los seus ho oloran y n' hi demanen.

Esperéus; diu lo gefe de la partida: dintre de pochs moments aném á entrar en foch: esperéu que s' acabi l' acció y així ne tocarà mes per cada hú.

¿Qué tal?

L' Iberia y la Bandera Espanola 's barallan qu' es una delicia.

La fábula dels dos cunills s' olvida sempre aquí á Espanya.

No cal que disputin sobre la naturalesa dels gossos que perseguixan á la llibertat, no cal que disputin, son gossos carlins.

REPICHES

Ja está casi bé organisat lo tercer cos d' exèrcit, que ha d' operar en lo Nort.

Se compon de 18 mil homes escullits.

Are falta no més que quan entrin en foch, sápigam escullir també als carlins que hi ha que tirar panxa per munt.

Sembla que de totes las parts d' Espanya afluixen carlins al Nort.

N'hi han anat d' Aragó, de Catalunya, de Valencia y d' altres puestos.

¡Bon vent!

Que se 'n vajan allá, y en lloc de vi hi trobarán cidra, y en lloc de pobles richs per saquejar, comarcas desertas y arruinadas, y per compte de columnas petitas, grans exèrcits.

Qu' entrin las tunyinas á l' almadraba, que no hi faltarà bona pesca!

Com mes n' hi aniran, menos ne tornaran.

Al Nort hi ha temporal: las operacions están interrumpidas.

A Madrid hi ha tempestat.

La situació donchs es molt netulosa.

No s' apurin los impacients per veure que las plujas del Nort paralisan las operacions militars.

Després de las grans plujas, sol haverhi gran abundancia de bolets.

Deya en Mañé lo diumenje passat:

«Si 'ls richs passessin á pobres, sense cambar de sentiments, s' afiliarian immediatament á aqueixa Internacional que are abominan, no tant perque nega á Déu, lo dret, la llibertat y la conciencia, com perque amenassa la sèva propietat, y amenassantla, turba son repòs.»

De segur que á n' algun suscriptor del Brusil l' hi devia fer mal lo xocolate.

Qui hi guanya ab tot això es lo doctor Letamendi.

Trenta dues donas mortas van trobarse en las trinxeras carlistas.

¡No es estrany!

Lo bello sexo sempre s' enamora de las coses lletjas.

Y vaja, que 'l fanatisme no es gayre maco!

Cansats estavam de llegir en los periódichs de Madrid, qu' en Martos á causa de trobarse malalt, no podia assistir als consells de ministres.

Are tot ab un plegat trobèm que ja está bò y que ja assisteix als Concells.

—¿Qui l' ha curat, tant repentinament?

—Ah! Un metje que 's diu Senyor Topete!

Lo capellà de Prades ha sufert una gran pallissa: l' emprén primer lo batallò de Reus, fuig dispersat y 's troba ab los voluntaris de Alcover; aquests l' espavilan també: de Valls surten també voluntaris y l' hi espolsan las orellas, després lo mateix batallò de Reus lo troba á Albiol y l' hi acaba d' afegir.

Aquest modo de fer passar per las baquetas a un capellà i que voleu que 'us hi diga! es una cosa que m' engresca molt.

L' Ollo y en Radica ja están sustituïts en lo camp carlista.

Los carlins han nombrat á n' en Carassa y á n' en Rada.

Allà hont hi ha petat en Radica, hi petará

en Rada també, y si hi ha en Carassa, ab mes motiu encara, perque tenint la cara mes grossa, oferirà mes blanco als nostres artillers.

Los romans en temps de pau, tancavan lo temple de Jano.

Aquest dia un historiador contemporàneo, passejantse per las obras del port, veié que la porta de la Pau, estava tancada, y escribí en son vademecum:

«Los espanyols tenim molt dels romans: en temps de guerra tanquem la Porta de la Pau.»

Los carlins no s' apuran per res.

¡Los hi faltan m'incions!

«Això ray. A l' iglesia de Arredondo hi ha una cuberta de plom: arranquémla, y si l' temple de Déu queda ab goteras, ab tal que poguem fer goteras de sanch lliberal, ja hauréu eumplert ab la nostra catòlica missió.»

Així parlan los qui duhen per primer lema en la sèva bandera 'l nom de Déu.

SIMILS.

¡En qué lo partit carlista

se sembla á la mar inmens!

En qué dins de l' un y l' altre

hi ha llussos á granell.

¡En qué se sembla un carli

á un ictiosauro fòssil!

En que tots dos son molt dignes

de un musseeo zoològich.

¡En qué un rectó trabucaire

se sembla á un barret, lector?

En que d' una enrabiada

n' hi ha per tirá 'ls al foch.

¡En qué un carlinot facciós

se sembla al àguila altiva?

En que té las unglas llargas

y en qu' es auzell de rapinya.

¡En qué dirás que jo 'm semblo

al rectó de la parroquia?

En que també, si son guapas,

m' agradan las majordonas.

T.

Cartas particulars confirmen la mort del ca-

becilla viscaí Aizpurua.

Ja 'u veuen?

Un nom enrevessat de menos!

EPICRAMES

—Per tú tinch malalt lo cor

—¡Y això com pot serne Pep?

—Com quo ansiaba véure't prompte,

me n' hi anat sens menjar rés.

T. DE S.

—Escolti senyor Sevè,

sembla está renyit ab mí:

eix dia per un carré

'm mira y no 'm vá dir ré...

—No 'u trobi estrany, Agustí;

m' hi trobat en iguals cassos:

só curt de vista hasta 'ls nassos:

casi ab lentes no lleigeixo,

y, créguim, ni distingeixo

animals á quatre passos.

P. DE P.

Al carrer, l' altre dimars

me 'eya en Cots satisfet:

—De la comedia que hi fet

n' hi tirat mil exemplars.

Y contestantne al tal Cots

l' hi vaig dir ab sorna jo:

—Donchs haurias fet milló

si 'ls haguesses tirat tots.

J. T.

CANTARELLAS.

No 'm sab gréu que no m' estimis,
no 'm sab gréu sigas ingrata;
sols me 'n sab l' habert'-pagat
l' aná al teatro cada tarde.

Me dius ahont tinch los regalos
que durant tant temps m' has dat.
En puesto molt segú 'ls guardo..
(com que 'ls hi dut á empenyar!)

T. DE S.

Ay nena! m' han dit que tocas
lo Moliner de Subiza
Bè's coneix prou: tens la cara
tota plena de farina.

Quan me parlas de tas penas
dius que son fonts los teus ulls:
Per qué no hi omplas los cantis
que no haurás d' anar tant lluny?

C

CORRESPONDENCIA PARTICULAR
de la *Campaña*.

Han enviat xaradas ó endavinàtals dignes d' insertarse 'ls ciutadans Felip Ganyota, Ralip, Tres de secas, Canyeulís, Ningú y Manel Mirapeix.

N'han enviat què haurian d' arreglar per ser insertades los ciutadans Ramon Bonhome, M. C. T. y Carnicer de Vilanova.

Tots los demés que n' han remesas y que no constan anteriorment, sàpigam que no poden insertarse per veïllas, man-sas, fàcil's d' endavinar, mal corribinadas, mal versificadas ó per altres defectes per l' istil.

Ciutada Alt y Prim. S' enganya de mij á mij: no hi ha tal ironia: nosaltres las coses las dihem sempre sense embarts. ¿No vén? Aquesta senmanea de tot lo que 'ns envia no podem aprofitarne mes que un epígrama.—Enrich Xarau. Lo que 'ns remet no sà per casa.—Dos barrets velis. Idem idem.—Boixompifaig. Aprofitarem alguns dels epígramas de vosté.—Un trausferidor. Lo que 'ns remet no va.—Anton Pallús. Idem idem.—Felip Ganyota. Idem idem.—Daldelta Xarau. Lo mateix que als anteriors.—Tres de secas. Aprofitarem alguna cosa de lo que 'ns envia y en quan la poesia peca per prosaica

en alguns trossos, y 'l pensament lampoch es massa nou.—Manel Mirapeix. La poesia de vosté es bastant fluixeta: de lo demés n'aprofitarem algúna cosa.—Gestus. Sentim també tenir que dir j' à vosté, que no podém ocuparnos en *La Campana* de persones realment existents, y que sense cap motiu no volen anar de boca en boca: vosté sabrà millor que nosaltres qui es l' heroina de la poesia que 'ns remet.—Un obrer. Lo que 'ns remet, no sàu.—A. F. O. La lletreta que 'ns remet nosagrafa bastant: no 'ns succeeix lo mateix per lo que respecte á l' altre poesia: per go mit gracies.—Noy de la Maria. La solució ha vingut tard: la xarada devia venir acompañada de la solució corresponent.—Canyeulís. Aprofitarem lo sonet que 'ns envia.—I. Trontoll. Igual que la sèva graciosa poesia.—Tronal. Lo que 'ns remet no 'ns xoca: es molt tronal.—F. Pera y Roca. La sèva poesia denota regulars disposicions; no obstant lo pensament capital es poch nou, y l' execució adoleix d' algunes fàtas.—As de basto. Nos es impossible complaure 'l insertant lo que 'ns envia.—Roig de 'la planxadora. Si ha de esperar que nosaltres endavinem la solució de la sèva xarada, ja des 'are l' hi donem cita pel dia del Judici: les cantarellas que 'ns remet no filen.

SOLUCIÓ
á la xarada y á l' endavinalla del
últim número

La dona de 'n SA-GRIS-TÁ
es una XO-CO-LA-TE-RA:
si ell es dropo, l' APATÍA
á sa dona may la deixa.

P. K.

No mes ha endavinat las tres solucions lo ciutadà Manel Mirapeix.

Are en quant á las 1.º y 2.º las han endavinadas los ciutadans Ramon Bonhome. Un Tarra-senç enamorat, Canyeulís, Un Obrer, Ningú, Gestus, B. M. O. y Sabatas y Mitjas blavas.

La 1.º no mes l' han endavinada 'ls ciutadans Trapella, Enrich Xarau y Daldelta Xarau.

XARADA

I.

La tot dona d' hu dos tres
que comercia ab hu y segona

Hu dos-tres-quatre, está bona,
menja, bêu y no fá res.

Pren moltes tassas de tresa
y se 'l fá ab la cafetera:
l' hi van enviar dias enrera
de dos de 'n Pep dos inversa.

Va rebre un dos tres cert dia
en que l' hi deya son pare:
—*Hu invertit* ha mort ta mare,
«vina aquí prompte ab la tia.»

Y sense esperarse gens
se 'n hi vá anar desseguit.

Vamos, ab tant com t' hi dit
lector, encar no 'u entens?...
TRES DE SECAS.

II.

Un prima dos vaig anar
á un gran concert, y una dona
va canta' un dos-tres-segona
que hasta 'l tot ne vá parlar.

RALIP.

ENDAVINALLA.

No só persona y tinch péus
y no só bestia tampoch:
amiga de donas soch,
cada dia prou que 'm veus:
tinch boca y no puch parlar
lo meu nom may es sansé...
¡Vaja que tant te diré
que al últim t' ho diré clar!

FELIP GANYOTA.

(Las soluciones en lo próximo número.)

IMP. DE LA V. Y F. DE GASPAR.—ATAULFO, 14.

1. Lopez editor.—Rambla del mitj 20.

LIBRERÍA ESPAÑOLA DE LOPEZ, EDITOR. RAMBLA DEL CENTRO 20.

EL CAÑON KRUPP.

PERIODICO METRALLA DE LA GUERRA CIVIL.

OCHO GRANDES PÁGINAS

TAMAÑO DE

La *Campaña de Gracia*.

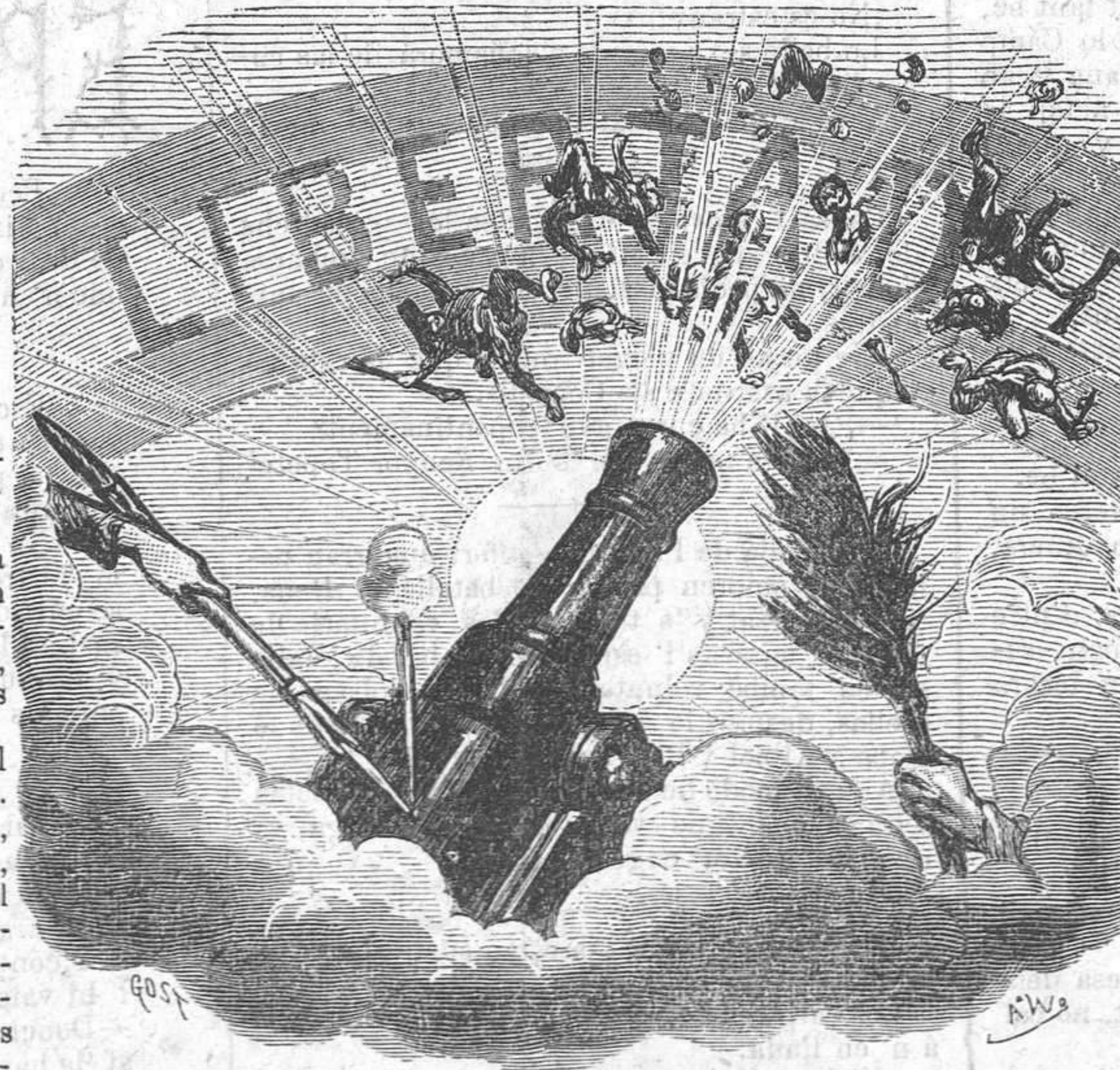
4 páginas de ilustracion
y 4 de texto.

Durante la guerra de Africa publicamos EL CAÑON RAYADO, mereciendo gran favor del público.

Ahora que la guerra civil ha tomado gran incremento, solo con el objeto de levantar el espíritu público, contra las hordas carlistas, sin ninguna idea de lucro, vamos á publicar EL CAÑON KRUPP.

Aparecerá el primer número del nuevo periódico el dia 21 de abril.

A mas de chispeantes escritos, noticias completas de la guerra, correspondencias originales del Norte y de todas partes, donde esté fijo el interés del público, contendrá gracicas caricaturas, bosquejos, cróquis y grabados de las escenas mas culminantes de la lucha, retratos auténticos de los personajes de una y otra parte, que en ella mas se distingan, planos

topográficos, esmeradamente detallados y de gran interés para cuantos siguen el curso de las operaciones, y en fin, todo quanto siendo producto del lápiz y de la pluma pueda interesar al lector, y contribuir á levantar

UN NÚMERO SEMANAL.

Precio del número

4 cuartos.

Suscripción en toda España

6 reales cada 12 números
servidos á domicilio.

el espíritu público. Queremos, en una palabra, que el nuevo periódico á mas de ser el único en su género, no llegueá tener por sus condiciones de amenidad, variedad y baratura, rival en toda España.

Al criterio público dejamos el juicio imparcial de nuestra patriótica empresa.

Contendrá el número 1, ó sea el primer disparo, una preciosa caricatura, un mapa, el mas perfecto, que se ha dado á luz hasta hoy del teatro de la guerra del Norte, la vista panorámica de Castro Urdiales á Bilbao, el campamento de nuestras tropas en la cima del monte Janeo y las formidables trincheras de los carlistas en los montes de Sta. Juliana y Abanto.